

Frågor och svar om läkarintyg till socialnämnden

Från den 1 juli 2026 behöver en person lämna läkarintyg om han eller hon på grund av sjukdom inte står till arbetsmarknadens förfogande alternativt avböjer eller uteblir från anvisad praktik, annan kompetenshöjande verksamhet eller aktivitet. Det är läkaren som gör den medicinska bedömningen om sjukskrivning rekommenderas, samt dess omfattning och längd.

Vilket ansvar har hälso- och sjukvården, jämfört med socialtjänsten?

Socialtjänsten ansvarar bland annat för att utreda rätten till ekonomiskt bistånd, fatta beslut om insatser och planera aktiviteter tillsammans med personen. Ett läkarintyg kan vara ett av flera underlag i socialtjänstens bedömning. Socialtjänsten ansvarar självständigt för beslut om bistånd och för att ställa krav på och anpassa aktiviteter. I sin bedömning ska socialnämnden göra en egen bedömning av om läkarintyget är tillräckligt för att styrka om en enskild har godtagbara skäl för att utebli från till exempel en anpassad aktivitet.

Hälso- och sjukvårdens uppdrag är att förebygga ohälsa, utreda och behandla sjukdom samt erbjuda medicinsk rehabilitering utifrån patientens medicinska behov.

Läkaren bedömer patientens behov av sjukskrivning och utfärdar läkarintyg vid behov. Sjukskrivning är en del av vård, behandling och rehabilitering.

Det är viktigt att ett läkarintyg innehåller de uppgifter som socialtjänsten behöver för att göra en bedömning av om en enskild har medicinska skäl för att utebli från planerade aktiviteter. Det åligger den enskilde att beskriva för hälso- och sjukvården hur den aktuella planeringen hos socialtjänsten ser ut.

Innebär läkarintyget till socialtjänsten att jag sjukskriver personen?

Ja, ett läkarintyg som anger att personen av medicinska skäl inte bör delta i aktivitet eller vara arbetssökande innebär en medicinsk rekommendation om frånvaro på grund av sjukdom. Även sjukskrivna kan behöva delta i aktivitet utifrån sina förutsättningar, socialnämnden gör en egen planering utifrån innehållet i läkarintyget.

Hur kan deltagande i aktivitet eller att vara arbetssökande påverka personens hälsa?

Hur hälsan påverkas av att delta i en aktivitet eller söka arbete behöver alltid bedömas individuellt för varje person. Bedömningen behöver ta hänsyn till hur sjukdomen påverkar aktivitetsförmågan och om det finns risker med att vara eller **inte** vara i aktivitet.

För vissa personer kan aktivitet vara hälsofrämjande, genom att bidra till bibehållen funktion och struktur i vardagen. På så sätt kan måendet förbättras successivt eller stabiliseras och öka känslan av meningsfullhet och stärka livskvalitén, även vid sjukdom.

Samtidigt kan det för vissa personer finnas sjukdom och aktivitetsbegränsningar som gör att läkaren behöver rekommendera sjukskrivning.

Läkarens medicinska bedömning i relation till aktuell aktivitet

Socialstyrelsens nationella kunskapsstöd för hälso- och sjukvårdens arbete med sjukskrivning och rehabilitering beskriver de grundläggande principerna för medicinsk och försäkringsmedicinsk bedömning. Hälso- och sjukvården kan använda samma grundprinciper när man bedömer en patients förmåga att delta i aktiviteten patienten anger.

Det är patientens individuella planering som ligger till grund för den medicinska bedömningen och om sjukskrivning är nödvändigt. Det är patienten som behöver beskriva aktivitet och aktivitetens innehåll och omfattning, precis som en patient med en anställning behöver beskriva sitt arbete och arbetets innehåll.

Vissa patienter kan ha en individuell planering som omfattar flera aktiviteter för att närma sig egenförsörjning.

Den medicinska bedömningen görs då i relation till den eller de aktiviteter som patienten uppger påverkas av sjukdomen. Om sjukdomstillståndet bedöms medföra behov av sjukskrivning ska det framgå om den medicinska bedömningen avser en specifik aktivitet eller hela den aktuella planeringen.

Ska jag alltid rekommendera sjukskrivning vid sjukdom?

Nej, du bör endast rekommendera sjukskrivning när sjukdomen medför aktivitetsbegränsningar som innebär att patienten tillfälligt inte bör delta i aktuell aktivitet.

Kan andra yrkesgrupper än läkare bidra till underlaget för läkarintyget?

Ja, andra yrkesgrupper i hälso- och sjukvården kan bidra med relevanta medicinska underlag till läkarintyget. Det är dock läkaren som ansvarar för den samlade medicinska bedömningen och för innehållet i läkarintyget. Det ska framgå tydligt vilka uppgifter som bygger på egna iakttagelser och vilka som kommer från andra.

Vid bedömningen som görs i samband med utfärdandet av ett intyg ska läkaren endast uttala sig om sådana förhållanden som han eller hon har tillräcklig kännedom om.

Hur ska jag hantera situationer där sociala faktorer medför aktivitetsbegränsningar men det finns ingen sjukdom?

Om sjukdom och aktivitetsbegränsningar saknas ska läkarintyg inte utfärdas, även om patienten har aktivitetsbegränsningar. I sådana fall kan det i vissa fall vara aktuellt att i intyget ange att det inte föreligger medicinska hinder för deltagande i aktivitet.

När kan jag ange att det inte föreligger uppenbara medicinska hinder?

Detta alternativ kan användas när patientens sjukdom inte medför någon funktionsnedsättning, aktivitetsbegränsning eller medicinsk risk som hindrar patienten från att följa planeringen men läkaren ändå bedömer att det finns behov av att förmedla medicinsk information till socialnämnden.

Notera att intygsföreskriftens regler gäller även för denna typ av intyg. Bl.a. ska det framgå vilka uppgifter som bygger på egna iakttagelser och vilka som hämtats från andra källor.

Läkarintyget ska inte användas för administrativa eller sociala bedömningar som ligger utanför läkarens medicinska uppdrag.

När skriver jag inget läkarintyg alls jämfört med när jag kryssar i *att det inte finns några uppenbara hinder för att delta?*

Om det inte finns behov av att lämna medicinsk information till socialtjänsten behöver inget läkarintyg utfärdas och du är **inte** skyldig att intyga att det saknas medicinska hinder.

Hur lång intygssperiod för frånvaro kan jag ange?

Intygssperioden bör baseras på sjukdomens förväntade naturalförlopp och patientens individuella aktivitetsbegränsningar.

Intygssperioden ska inte styras av administrativa behov eller önskemål från patient eller andra aktörer.

Varför kan jag bara ange helt eller delvis frånvaro och bara en period per omfattning?

Om det behövs en anpassad upptrappning i flera steg för att kunna delta i hel omfattning rekommenderas samverkan mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Hur ska läkaren veta vilket intygsformulär som ska användas när sjukskrivning rekommenderas?

Det är patienten som behöver uppge vilken aktör som är mottagare av intyget, exempelvis Försäkringskassan eller socialnämnden, samt om patienten har en sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

Läkaren ansvarar inte för att utreda patientens socialförsäkringsstatus, utan utgår från de uppgifter som lämnas i samband med vårdkontakten

Vad händer om läkaren fyller i ett annat läkarintyg, exempelvis läkarintyg för sjukpenning?

Socialtjänsten kan använda olika typer av medicinska underlag.